

کران ب

www.ketab.ir

کاوشے در کلمات قصار ۳
حکمت ۶۵۳۹۱

سیدہ ز. شیرازی

بی کران ۳

کاوشی در کلمات قصار (حکمت ۴۱ تا ۶۵)

انتشارات دلیل ما

سیده ز شیرازی

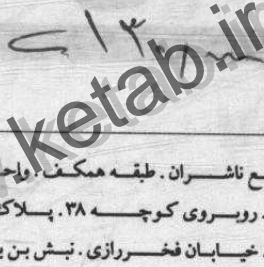
چاپ اول: پاییز ۱۴۰۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۲ - ۳۵۰ - ۴۴۲ - ۶۰۰ - ۹۷۸

تلفن و نمابر: ۳۷۷۴۴۹۸۸ - ۳۷۷۳۳۴۱۳ (۹۸۲۵+)

دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳ (ارتباط با ما) info@dalilema.ir | www.dalilema.ir (خرید آنلاین)

مراکز پخش

قم. خیابان معلم. مجتمع ناشران. طبقه همکف. واحد ۶۱۳ | تلفن: ۳۷۷۳۳۴۱۳ و ۳۷۷۴۴۹۸۸
قم. خیابان صفائیه. روبروی کوچه ۲۸. پلاک ۷۵۱ | تلفن: ۳۷۷۳۷۰۰۱ و ۳۷۷۳۷۰۰۱
تهران. خیابان انقلاب. خیابان فخررازی. نیش بن بست ری. پلاک ۴۱ | تلفن: ۶۶۴۴۴۱۴۱
مشهد. چهارراه شهداء. ضلع شمالی باغ نادری. کوچه شهید خوراکیان. مجتمع گنجینه کتاب. طبقه اول | تلفن: ۳۲۲۳۷۱۱۳-۵

انتشارات دلیل ما

www.dalilema.ir

مرکز نشر و پخش کتب معارف اهل بیت
۹ سال ناشر نمونه و برگزیده کشوری
با تولید بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب

مترجمه

عنوان قراردادی

بی کران ۳ / سیده زینب شيرازی - عربی، برگزیده شرح
Nahjol-Balaghah. Persian - Arabic. Selection. Commentaries

عنوان و نام پدیدآور

بی کران ۳ / سیده زینب شيرازی

مشخصات نشر

تهران، دابلیو ۲-۱۲.

مشخصات ظاهری

۲۲۰ ص.

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۴۴۲-۰۰۰-۳۵۰

وضعیت فهرست نویسی

فایده

عنوان دیگر: بی کران (جلد سوم) کوشی در کلمات قصار حکمت ۱۲ - ۲۲.

یادداشت

کتابخانه به صورت زیرنویس.

عنوان دیگر

بی کران (جلد سوم) کوشی در کلمات قصار حکمت ۱۲ - ۲۲.

موضوع

طی بن ابی طالب (ع) امام اول، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰. - کلمات قصار

موضوع

Ali ibn Abi-talib, Imam I, Nahjol - Balaghah - Quotations :

موضوع

طی بن ابی طالب (ع) امام اول، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰. - نهج البلاغه - نقد و تفسیر

موضوع

Ali ibn Abi-talib, Imam I, Nahjol - Balaghah - Criticism and Interpretation :

شماره فرود

طی بن ابی طالب (ع) امام اول، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰. - نهج البلاغه برگزیده شرح

رده بندی کنفره

BP ۷۸/۰۲۷

رده بندی دیوبند

۳۷۷/۵۱۵

شماره کتابشناسی ملی

۹۲۸۱۹۸۸

فهرست مطالب

..... سخن نخست ۱۵

حکمت ۲۰ و ۲۱: اول اندیشه وانگهی گفتار/۲۱

..... پیامدهای عدم مدیریت زبان ۲۴

..... مراتب اندیشه و سخن ۲۵

..... آدمی را زبان فسیحه کند ۲۷

حکمت ۳۲: پاداش بیماری/۳۱

..... بیماری، از نگاهی مثبت اندیشانه ۳۴

..... آیا بیماری پاداش دارد؟ ۳۸

حکمت ۴۳: ویژگی های مسلمان راستین/۴۳

..... خُتّاب بن ارت کیست؟ ۴۵

..... ویژگی های خُتّاب بن ارت ۴۷

..... ۱- ایمان از روی میل و رغبت: **أَسْلَمَ رَاغِبًا** ۴۷

- ۲- هجرت از روی میل قلبی: وَ هَاجَرَ طَائِعاً..... ۴۹
- ۳- قانعانه زیستن: وَ قَنِعَ بِالْكَفَافِ..... ۴۹
- ۴- رضایت از پروردگار: وَ رَضِيَ عَنِ اللَّهِ..... ۵۱
- ۵- مجاهدانه زیستن: وَ عَاشَ مُجَاهِداً..... ۵۱

حکمت ۴۴: خوشا آنان که .../ ۵۳

- طوبی به چه معناست؟ ۵۵
- ۱- به یاد آورندگان معاد: ذَكَرَ الْمَعَادَ..... ۵۶
- ۲- تلاش برای روز حسابرسی: وَ عَمِلَ لِلْحِسَابِ..... ۶۰
۳. قناعت پیشه کردن: وَ قَنِعَ بِالْكَفَافِ..... ۶۱
۴. رضایت از پروردگار: وَ رَضِيَ عَنِ اللَّهِ..... ۶۱

حکمت ۴۵: محبت و بغض پروردگان

- آیا این سخن به معنای جبر است؟ ۶۶
- ۱- ریشه دوستی مؤمن و دشمنی منافق ۶۶
- ۲- قانون سنخیت و هماهنگی ۶۶
- ۳- این سخن کاشف حقیقت است نه صانع آن ۶۶
- ۴- علت تامه و علت ناقصه ۶۷
- ۵- دنیا نماد جهان‌های پیش ۶۷
- فُضِي فَأَنْقَضِي به چه معناست؟ ۶۸

حکمت ۴۶: شرم از گناه یا خودپسندی از طاعت؟ ۷۱

- ۱- عمل ناپسند، اما خوشایند ۷۳

- ۲- عمل پسندیده ناخوشایند ۷۴
- ۳- خطای ناخوشایند ۷۵
- ۴- عمل نیک خوشایند ۷۵
- الف- جنبه مقدمه بودن ۷۵
- ب- حبط و نابودی عمل ۷۶

حکمت ۴۷: قدر و ارزش آدمی به چیست؟/۷۹

- معیار سنجش ارزش افراد چیست؟ ۸۲
- گونه‌های صداقت ۸۴
- مروت به چه معناست؟ ۸۵
- نشان انسان جوانمرد ۸۵
- غیرت به چه معناست؟ ۹۰
- عفت به چه معناست؟ ۹۱

حکمت ۴۸: دوران‌دیشی، راز پیروزی/۹۳

- حزم به چه معناست؟ ۹۶
- ۱- بدگمانی ۹۷
- ۲- سامان‌دهی و نظم‌دهی به زندگی ۹۷
- ۳- بستن ۹۸
- ۴- محکم‌کاری و اتقان ۹۸
- ۵- زمان‌بندی مناسب ۹۸
- ۶- سرسختی در عین نرمش ۹۹
- جامع بین معانی فوق چیست؟ ۱۰۰

سخن نخست

«به علی ستم روا داشتید: دانشش را مهجور کردید و سخنانش را در لابه لای سطور کتاب‌ها، ناخوانده وا گذاشتید.»

سخنانش لرزه بر وجودم افکند. اگر چه یهودی بود، اما پرده از حقیقتی برداشت که تا آن زمان به آن نیندیشیده بودم. پیدایش، به فاصله زیادی که میان ما و دانش مولاست، توجه نداشتم. برای تجارت به سوییس رفته بودم که با استادی یهودی ملاقات داشتم. پرسش نخست او لرزه بر تنم انداخت. در حالی که دستش را به سوییم گرفته بود، پرسید: «استاد از پیروان علی بن ابیطالب اند؟» عرق سردی بر بدنم نشست. لب‌هایم زد و گفتم: «شما دو ویژگی دارید که یکی از دیگری بدتر است: نخست آنکه از اعتراف به اینکه پیرو علی هستید، ترسانید؛ و دوم آنکه علی را به حقیقتش نشناختید.» سپس از فرزندش، که دارای مدرک دکترای فلسفه اقتصاد از دانشگاه سوربون فرانسه^۱ بود، خواست که در مورد رساله دکترای خود سخن بگوید. وی گفت: «طرح من برای رساله دکترای اقتصاد، سخن علی بن ابیطالب بود که فرمود:

«مَا جَاعَ فَقِيرٌ إِلَّا بِمَا مَتَّعَ بِهِ غَنِيٌّ»؛

«هر جا فقیر گرسنه‌ای هست، حق او در دست توانگری غنی است.»^۲

1. La Sorbonne

۲. مختصر البصائر/ ۳۸۵. این حدیث این گونه نیز روایت شد است: «ما جاع فقیر إلا بما منع غنی؛ فقیری گرسنه نمی‌ماند مگر به سبب آنکه ثروتمندی حق او را باز می‌دارد.»